

Kunnanhallituksen vastineet V. 2019 arviointikertomukseen

Pistohiekan suunnittelu ja liikkumismahdollisuudet alueella

Alueen ranta-asetmakaavassa on jätetty runsaasti tilaa virkistyskäytölle. Vaikka alueelle ollaan suunniteltu myös matkailurakentamista, tulee osa toiminnoista jäämään myös sekä maksulliseen että maksuttomaan virkistyskäyttöön, mikä palvelee myös paikallisia asukkaita, loma-asukkaat mukaan lukien.

Edellytykset Geopark-statusen saamiselle

Puumalan kohteet on valtaosin saatu kyltitettyä, mutta muutama kohteeseen ei ole vielä saatu kylttejä. Maanomistajien kanssa on aiemmin laadittu sopimukset sellaisista alueista, joissa matkailun ohjaaminen tulisi tarkoittamaan esimerkiksi polkujen, pysäköintialueiden tai muiden pysyvien rakenteiden olemassaoloa. Sen sijaan esimerkiksi laajojen maisema-alueiden (esim. Puumalansalmi), yleisten alueiden tai jo olemassaolevien matkailukohteiden (esim. Sahanlahti) osalta vuokrasopimuksia ei ole tehty eikä niitä ole pidetty tarpeellisia. Luonnollisesti tällöinkin esimerkiksi kylttien pystytykselle on oltava maanomistajan suostumus.

Minkä verran oli kiinnostusta perheforumiin ja Etelä-Savon perheiltaan?

Perheviikolla järjestettiin kunnan toimesta

- Ilta ilman internetiä –haaste puumalalaisille perheille, johon osallistui 15 perhettä.
- Koulun kirppis ja puffetti
- Perheforumi, johon osallistui noin 30 henkilöä, lapsia ja huoltajia.
- Perheliikuntatapahtuma, johon osallistui 75 henkilöä.

Lisäksi perheviikolla oli MLL:n perhekahvila, Seurakunnan perhekerho, Kino Saimaan elokuva Perhe Addams (maksullinen) sekä Seurakunnan järjestämä isänpäivän messu ja isänpäiväkahvit.

Etelä-Savon perheiltaan osallistui 7 henkilöä.

Koulutuksen ulkopuolelle jääneiden lukumäärä

Luku tulee Sotkanet -palvelusta. Koulutuksen ulkopuolelle jääneillä tarkoitetaan henkilöitä, jotka ko. vuonna eivät ole opiskelijoita tai joilla ei ole tutkintokoodia eli ei perusasteen jälkeistä koulutusta. Väestötietona käytetään keskiväkilukua. Väestösuhteutus on tehty THL:ssä käyttäen Tilastokeskuksen Väestötilaston tietoja.

Positiivista on, jos vihdoinkin yrittäjyyskasvatus saadaan käyntiin perusopetukseen.

Yrittäjyyskasvatusta on toki annettu Puumalan yhtenäiskoulussa jo aiemminkin vuosikausien ajan. Nykyisen opetus suunnitelman (2014) yksi laaja-alaisen osaamisen taidoista on Työelämätaidot ja yrittäjyys.

Yrittäjyyskasvatusta ovat mm. työelämään tutustumisjaksot, erilaiset yhteistyömuodot koulun ulkopuolisten tahojen kanssa, ryhmätyöt, toiminnalliset projektit jne. Vuosikausien ajan olemme olleet mm.

mukana kuudesluokkalaisten Yrityskylä-ohjelmassa. Yrittäjyyskasvatusta perusopetuksessa on myös mm. oppilaan osallisuus oppimisessa ja koulu yhteisössä, itsetuntemus, tavoitteellisuus, itsenäinen työskentely sekä oman toiminnan suunnittelu ja arviointi, pitkäjänteisyys, aloitteellisuus. Kaikki näitä taitoja opetetaan oppilaille aktiivisesti.

Nyt tavoitteena on saada luotua yrittäjyyskasvatuspolku, jonka kautta yrittäjyyskasvatus olisi suunnitelmallista ja selkeästi vuosiluokkiin sidottua, jolloin siitä muodostuisi jatkumo eskarista 9.luokkaan asti. Näin yrittäjyyskasvatus saavuttaisi varmasti kaikki oppilaat eli olisi myöskin yhdenvertaista oppilaille.

Miksi ei ole aloitettu perusopetuksen laatukriteerien työstämistä ja toteutumisen arviointia?

Perusopetuksen kansalliset laatukriteerit pitävät sisällään perusopetuksen, perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan sekä koulun kerhotoiminnan laatukriteerit. Puumalan kunnassa on työstettynä paikalliset aamu- ja iltapäivätoiminnan sekä kerhotoiminnan laatukriteerit, perusopetuksen osalta ne puuttuvat. Kansalliset laatukriteerit ovat vuodelta 2012. Koska vuoden 2012 jälkeen on tullut opetussuunnitelmauudistus (1.8.2016 alkaen), olemme odottaneet päivitystä myös kansallisiin laatukriteereihin. Esim. kerhotoiminnan osalta kansallisten kriteerien päivitys piti tulla jo viime talvena, mutta prosessi viivästyi. Opetuspalveluiden toiminta ja kehittäminen on ollut kuitenkin erittäin vahvasti kansallisten laatukriteerien mukaista.

Strategian toimenpide: Kuntalaiset ja monipaikkaiset osallistuvat kunnan palvelujen suunnitteluun. Mitä tilaisuuksia oli pidetty ja mikä oli osallistujien määrä, toteuma ei anna näihin vastauksia.

Osana lasten, nuorten ja perheiden palveluja järjestettiin syksyllä perhefoorumi, johon osallistui noin 30 henkilöä sekä Etelä-Savon perheilto, johon osallistui 7 henkilöä. Näissä tilaisuuksissa osallistujilla oli mahdollisuus antaa palautetta kunnan järjestämiin palveluihin.

Päiväkodissa lasten osallisuus toiminnan suunnitteluun on luonnollinen osa toimintaa. Päiväkodin vanhempainiltaan osallistui 7 perhettä syyskuussa (toinen tai molemmat vanhemmat). Päiväkodin joulujuhlaan osallistui yhtä perhettä lukuun ottamatta kaikki perheet. Tilaisuudessa oli myös lasten isovanhempia. Vanhustenviikolla oli vanhuksilla ja vammaisilla mahdollisuus tulla päiväkodille, mutta ketään ei saapunut. Kaikissa näissä tilaisuuksissa oli mahdollisuus antaa palautetta ja kehittämisideoita.

Koulussa ei juurikaan pidetä erillisiä tilaisuuksia sitä varten, että kuntalaiset voivat osallistua palveluiden suunnitteluun. Oppilaiden osallisuus opetuksen, koulun tilaisuuksien ja erilaisten tapahtumien suunnittelussa on arkipäivää ja luonnollinen osa toimintaa. Oppilaskunnan hallitus ja tukioppilaat tuovat myös esiin ajatuksiaan palvelujen suunnittelun avuksi.

Vanhempainiltoja järjestetään jokaisella luokka-asteella vähintään kaksi/lukuvuosi. Näissä tilaisuuksissa huoltajien on mahdollisuus tuoda esiin toiveitaan ja ajatuksiaan opetuspalveluista. Toki huoltajiin pidetään muutenkin tiiviisti yhteyttä.

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa tehtiin keväällä 2019 asiakastyytyväisyyskysely huoltajille. Kyselyyn vastasi 15 perhettä (60 % perheistä). Myös toimintaan osallistuville lapsille tehtiin kysely apip-toiminnasta.

Oppilaille tehtiin asiakastyytyväisyyskysely lähiliikuntapaikan käytöstä toukokuussa 2019, kyselyyn vastasi 48 oppilasta.

Liikuntapalvelujen LIITO-työryhmä kokoontui vuoden aikana kolme kertaa. Kokoontumisissa on ollut mukana 5-10 kuntalaista/kokous. Liikuntapalvelujen ”Mikä Puumalassa liikuttaa?” -kuntalaisilta päätettiin järjestää keväällä 2020 mutta se jouduttiin siirtämään myöhempään ajankohtaan koronaepidemian vuoksi.

Nuorisovaltuusto piti 7 kokousta, lisäksi useita vähemmän virallisia kokoontumisia mm. tapahtumien järjestämisen yhteydessä. Nuorisovaltuustossa oli 9 jäsentä.

Kansalaisopistolla oli keväällä kevätnäyttely, jonka yhteydessä oli mahdollisuus tutustua opiston toimintaan ja antaa palautetta kirjallisesti tai suullisesti. Kävijämäärä oli vieraskirjan mukaan 287.

Syksyllä oli Opisto Omaksi -tilaisuus, jossa oli mahdollisuus tutustua laajasti opiston toimintaan ja antaa palautetta kirjallisesti sekä suullisesti. Arvioitu kävijämäärä oli 80 henkeä. Nuorisotalolla joulukuussa järjestettyjen juhlaillan kävijämäärä oli arviolta 100 henkeä. Opisto suunnitteli kuntalaisten käyttöön sähköisen palautelomakkeen, joka on toiminut kevästä 2020 alkaen.

Vanhus- ja vammaisneuvosto osallistuu osaltaan myös kunnan palvelujen suunnitteluun. Neuvosto kokoontui vuoden 2019 aikana 6 kertaa ja käsitteli mm. seuraavia asioita: osallistuva budjetointi, kirkonkylän esteettömyyskävely, erilaisten tapahtumien järjestäminen, ehdotuksia Peippolan ja Sinituvan toimintaan sekä niiden viihtyisyyden lisäämiseksi sekä lausunnot Norppapolun laavusta, ESSOTE:n SOTE-kuljetuksista ja liikunnanohjaajan palkkaamisesta.

Onko kiusaamistapauksia ollut ja kuinka monta ja miten mahdolliset kiusaamistapaukset on ratkaistu?

Päiväkodissa ei lasten välisiä kiusaamistapauksia ole dokumentoitu. Päiväkodissa ei esiinny systemaattista kiusaamista. Lasten välisiin erimielisyyksiin ja kioihin puututaan välittömästi ja ne ratkaistaan keskustelemalla asianomaisten, sekä usein koko lapsiryhmän kanssa. Asiasta keskustellaan myös lasten vanhempien kanssa.

Koulun käytännön mukaan oppilaan väkivaltaisesta käyttäytymisestä seuraa kasvatuskeskustelu ja/tai jälki-istunto, tarvittaessa myös lastensuojeluilmoitus ja yhteys poliisiin. Huoltajiin ollaan aina yhteydessä.

Oppilaiden välisiä nahinoita selvitetään jatkuvasti. On vaikea erotella tarkasti, mikä on kiusaamista, mikä tilapäistä nahistelua. Oppilaat myös kokevat asioita hyvin eri tavoin. Opettaja selvittää tilanteet oppilaiden kanssa, useimmiten heti tilanteen jälkeen, jos se vain suinkin on mahdollista, ja on yhteydessä huoltajiin, jos tilanne sitä vaatii. Jos tilanteet toistuvat, oppilaat saavat koulukuraattorin tukea asioiden selvittelyyn. Opettajat pitävät kirjaa omien oppilaidensa selvittelyistä, mutta niitä ei koota yhteiseen tilastoon.

Kaikki koulun aikuiset puuttuvat sekä välituntivalvonnassa että oppitunneilla toiseen oppilaaseen kohdistuvaan epäasialliseen käyttäytymiseen. Tärkeintä työtä on ennaltaehkäisevä työ eli myönteisen ja hyväksyvän ilmapiirin luominen ja ylläpitäminen.

Koulussa ei ole ollut aikuisten välisiä kiusaamistapauksia.

Liikunta ja nuorisopalveluissa mahdollisia kiusaamistapauksia ei ole kirjattu ylös. Toiminnassa on pyritty ennaltaehkäisemään kiusaamiseen mahdollisuuksia antavat tilanteen aikuisten läsnäololla ja ennakoivalla puuttumisella. Lasten ja nuorten mahdolliset keskinäiset erimielisyydet on selvitty aikuisten läsnä ollessa heti. Lapsilta ja nuorilta ei ole tullut viestejä siitä, että olisivat kokeneet kiusaamista aikuisten taholta.

Kansalaisopistossa ei ole ollut tiedossa kiusaamistapauksia.

Asiakastyytyväisyyden mittaamisesta

Säännöllisen ja vertailukelpoisen palutteen keräämisessä on todella lautakunnan mainitsemia aukkoja. Erilaisia palvelukohtaisia asiakastyytyväisyyskyselyjä tehdään aina aika ajoin. Kesällä 2020 tilattu Taloustutkimukselta erillinen asukaskysely, jolla saadaan paitsi tietoja asukastyytyväisyydestä, myös tietoja asukastyytyväisyydestä suhteessa muihin paikkakuntiin. Lisäksi kesällä 2020 on kysytty asukastyytyväisyydestä Puumalan saaristoreitillä ja vierasvenesatamassa.

Kuinka paljon oli Huutopaikka.com:in kautta myytävänä tontteja ja kuinka ne kävivät kaupaksi? Tontteja on ollut eri yhteyksissä tarjolla toistakymmentä. Tonttihuutokauppojen osalta ei ole vielä saatu loppuunsaatettua yhtään tonttikauppaa. Erityisesti edullisimpien tonttien osalta huudot syntyvät matalalla kynnyksellä, monesti ostajan katsomattakaan kohdetta, eivätkä johda siksi välttämättä lopulliseen kaupantekoon.

Hallintopalvelujen toimialan, ja elinvoimapalvelut: Markkinointibudjetin määrityksessä on ongelmana se, että erilaisia toimia (painotuotteet, ilmoitukset, sähköinen markkinointi, kyltit) hajautuu eri kustannuspaikoille, hieman markkinoinnin kohteen mukaisesti. Ko. Tarkastelussa on ollut erityisesti matkailupalvelujen markkinointibudjetti, joka on ylittynyt siitä mitä alkuperäisessä käyttösuunnitelmassa on tavoiteltu. Merkittävimmät ostot ovat kohdistuneet erilaisiin painettuihin karttoihin, kylttien valmistukseen, ilmoittamiseen Puumala-lehdessä sekä mainonnan suunnitteluun. Ylityksestä huolimatta vastuualueen (elinvoimapalvelut) talousarvio pysyi kuitenkin valtuuston hyväksymän talousarvion mukaisena.

Opetuspalvelut:

Mitä palvelutuotannon katkoksia on ollut Essoten toiminnassa ja onko koulukuraattorin sekä koulupsykologin palvelut kunnossa?

Joulukuussa 2018 Essote lopetti sopimuksen Valteri-koulun kanssa koulupsykologipalvelun ostamisesta. Uusi koulupsykologi järjestyi jo tammikuulle 2019 ja resurssi pysyi suunnilleen samana kuin ostopalvelusopimuksessa. Syyslukukauden 2019 alusta koulupsykologin työaikaresurssi pieneni niin, että yhteisölliseen oppilashuoltoon ei ollut enää aikaa eli koulupsykologi teki ainoastaan tutkimuksia. Joulukuussa 2019 koulupsykologin paikka oli Essotella jälleen haussa, mutta hakijoita ei ollut. Puumalan osalta psykologin palvelut järjestettiin ostopalveluna, jossa sopimus piti sisällään kymmenen tutkimusta, mikä oli riittävä määrä, mutta ei lainkaan yhteisöllistä oppilashuoltotyötä. Psykologin palvelut saatiin maaliskuussa 2020. Kesäkuussa 2020 Essote sai palkattua Juvan ja Puumalan yhteisen koulupsykologin eli tällä hetkellä palvelu on kunnossa.

Edellinen koulukuraattori irtisanoutui 2018 vuoden lopussa, uusi kuraattori aloitti työnsä Puumalassa 18.2.2019 eli kuraattoripalvelussa oli noin 1,5 kuukauden katkos. Sen jälkeen kuraattoripalvelu on toiminut ja ollut jatkuvaa.

Nuoriso- ja liikuntapalvelut:

Etsivä nuorisotyöntekijän vaihtuvuus hankaloittaa työn jatkuvuutta ja varsinkin palvelua tarvitsevalle on ikävää, kun työntekijä vaihtuu usein.

Vaihtuvuus on ollut seurausta työntekijöiden henkilökohtaisista syistä, eikä työnantaja ole voinut asiaan vaikuttaa.

Kunnan Puumala -hanke liikkutti puumalalaisia monipuolisesti ja tarkastuslautakunta kysyy, jatkuuko toiminta tulevina vuosina esim. yhteistyössä kansalaisopiston kanssa?

Liikunnanohjaajan määräaikainen työsuhde päättyi 30.4.2020, eikä sitä silloisessa tilanteessa (Covid-19 rajoitukset) saatu jatkaa/vakinaistaa. Liikunnanohjaajan toistaiseksi voimassa oleva työsuhde on alkanut 1.9.2020. Liikunnanohjaajan työajasta 74,19 % (28,75 h/vko) on liikuntapalvelujen työtehtäviä ja 25,81 % (10 h/vko) on kansalaisopiston työtehtäviä.

Aikuiskoulutuspalvelut:

Tarkastuslautakunnan mielestä kansalaisopiston henkilöstöasiat tulee laittaa kuntoon siltä osin, kun niissä on korjattavaa.

Kansalaisopiston henkilöstön sijaisjärjestelyistä on keskusteltu palvelujohtajan, kunnanjohtajan ja hallintopäällikön kanssa. On luvattu, että opiston toimistosihteerin kunnantalon sisäinen sijaistus saadaan kuntoon syksyn 2020 aikana. Rehtorin sijaisuuden hoitaa tarvittaessa palvelujohtaja.

Kansalaisopiston työilmapiiriin ei ole vielä valitettavasti saatu paljoakaan parannusta mutta työtä tehdään koko ajan sen parantamiseksi.

Aikuispalvelujen käyttäjistä lähes 80 % on naisia, miehille kohdistuvaa kurssitarjontaa tulee lisätä.

Miehille suunnattu liikunta alkoi nimellä viikkohuolto ja miehet ovat löytäneet kurssin hyvin. Myös jatkossa kiinnitetään enemmän huomiota erityisesti miehiä kiinnostaviin kursseihin.

Opiston kursseista on aktiivisesti tiedotettava muuallakin kuin netissä.

Tiedotus toimii monella kanavalla ja Puumala-lehteä ei ole siirretty syrjään vaan uudet kurssit sekä myöhemmin lukuvuoden aikana alkavat ohjelmassa jo olleet kurssit ilmoitetaan myös siellä. Opisto kiinnittää jatkossa enemmän huomiota monipuoliseen, kaikki kuntalaiset tavoittavaan tiedottamiseen.

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut:

Tarkastuslautakunnan mielestä kotiseutumuseon tavarat olisi saatava näytteille ja etsittävä niille sopiva julkinen paikka.

Kunnan kulttuuripalvelut selvittää kotiseutumuseon tavaroiden näytteille saamista.

Teknisten palvelujen toimialaa koskevat selvityspyynnöt

Isot hankkeet ilmoitetaan julkisten hankintojen ilmoitussivuilla (HILMA) ja kunnan kotisivuilla. Keskisuuret hankinnat, jotka eivät ylitä hankintalain kynnysarvoja, kilpailutetaan kaikkien kunnan toimialaluetteloan ilmoittautuneiden puumalalaisten yrittäjien kesken. Pienhankintoja, alle 5000 e, tehdään suoraan hankintoina mahdollisemman tasapuolisesti. Lähtökohtaisesti urakoihin kuuluvat lisätyöt tilataan urakkakilpailun voittaneelta, kuitenkin tiukkaa kustannusarviointia ja -seurantaa noudattaen.

Kunnan kiinteistöjen PTS:a varten varataan rahat vuoden 2021 talousarvion valmisteluun. Katuverkostosta on tehty omin voimin ja taidoin kuntokatselmukset ja saneerausjärjestys, aiempi tekninen lautakunta ei halunnut käyttää varoja teiden kuntoarvioihin ja salkutukseen.

Sisäisen valvonnan raportissa kerrotaan yli 10 000 euron hankinnat. Käytännössä tällaiset hankinnat näkyvät aina myös tilinpäätöksessä ja vuosikolmannesraportissa, sillä investointikohteet yksilöidään tällöin varsin tarkasti.

Jätehuollon asiakasrekisteriä ja asiakkaiden osoitetietoja päivitetään kaupanvahvistajien kiinteistöluovutusilmoitusten perusteella pitkin vuotta. Oman kunnan asukkaista edellisen laskutuksen jälkeen edesmenneet saadaan poimittua Facta-väestötiedoista. Monet asiakkaat myös ilmoittavat itse asiakastietojen muutoksista. Monilla asiakkailla on se käsitys, että em. muutokset päivittyvät automaattisesti kunnan järjestelmiin. Näin ei jätehuollon asiakasrekisterin osalta kuitenkaan ole. Rekisterin ylläpitoon on korostettu sitä, että asiakkaan ilmoittamat muutokset tulee korjata rekisteriin välittömästi.

Teknisessä toimistossa on aina henkilökuntaa viraston aukioloaikoina. Yksittäisen viranhaltijan tavoittamista ei kuitenkaan voida aina luvata, johtuen siitä että iso osa työajasta kuluu esimerkiksi maastokäynneillä.